

FASTELAVN

Af Henning Sørensen.

Teksten må gerne citeres i uddrag, når Historisk Arkiv Dragør anføres som kilde.

Før reformationen holdt man hvert år 40 dages faste, hvor man ikke spiste kød eller flæsk, men kun fisk. Fasten var ikke bare en renselse af kroppen, men en forberedelse til påsken.

Fastelavnen er betegnelsen på tiden før fasten, hvor det gjaldt om at spise så meget, man kunne. Deraf kommer navnene på fastelavnsdagene *flæskesøndag* og *flæskemandag*.

Dagen efter kaldes *hvidetirsdag*, som var dagen, hvor man spiste det hvide (fineste) brød. Dagen efter igen hedder *askeonsdag*, fordi det er den første dag, hvor man klæder sig i sæk og akse, altså indleder fasten med bod og andagt.

Indledningen til fasten kaldtes også *karneval*, der betyder "farvel til kød". Fastelavnen kunne vare en uge og var en tid med løsluppenhed og fest. I fastelavnstiden afholdt man lege og konkurrencer, og man kaldte også fastelavnen for "den gale uge".

Selve ordet *fastelavn* kommer af et middelalderligt, plattysk ord *Vastelavent*, der betyder fasteaften, altså for aftenen før fasten begynder.

Selv om fasten var en del af den katolske tro i Europa, ophørte fastelavnstraditionerne ikke med reformationen i 1500-tallet, som man skulle forvente. Selve fasteperioden bruger man ikke længere, men traditionerne ved fastelavn lever i bedste velgående.

Fastelavnen på Amager

Fastelavnsskikkene bærer en lang tradition i sig, men de er også forandret gennem tiden. Det er i 1800-tallet, at skikkene får det indhold, de har i dag.

Fastelavnen er blevet fejret på Amager som mange andre steder, men der er nogle særlige skikke, der specielt findes på Amager.

En skik, der går langt tilbage, er at besøge hinanden på gårdene, inden festlighederne. Så længe alle boede i selve landsbyen, var det en overkommelig tur, men med udflytningen af en række gårde til det åbne land efter 1810, blev turen længere. Derfor blev den delt op på flere dage, og besøgene kunne ende med en fest med dans, hos den gård man var på visit i¹.

Tønderidningen

På Amager slog man katten af tønden. Tønden, der var en mælketønde, var ophængt mellem to pæle og indeni var der en levende kat. Ryttere skulle så ramme tøndens bund med lange spydstager, og når bunden faldt ud, kunne katten slippe fri.

Forud for tøndeslagningen, red rytterne rundt til landsbyens gårde og fik hvert sted et glas punch. Hvert sted sang man en skålsang for værtparret.

Tønderidningen var forbeholdt gårdmændene, og når de nåede en alder, hvor de ikke længere kunne ride med, tog de voksne sønner deres plads.

---

¹ Dirch Jansen: Fastelavn i Hollænderbyen. I: Aarboeg udgivet af Historisk Samfund for Københavns Amt, 1925. Side 48.

Ridningen blev gennemført op til tre mandage i træk. Den egentlige fastelavnsmandag var for de ugifte mænd, mandagen efter – som kaldtes ”Store Fastelavnsmandag” – var det for de gifte og endelig den tredje mandag for gårdenes karle.²

Karleridningen foregik på Nordre Kinkelgade, mens de lidt finere ridninger blev holdt på Møllegade ud for præstegården.

Den rytter, der fik katten fri at tønden blev kattekonge (eller tøndekonge) og slap for at betale skat det næste år. Han fik et rødt og hvidt bind om armen som symbol på hans status som konge, og traditionen foreskrev, at han til fastelavnsballet skulle danse de tre første danse med den ældste, uforlovede pige i byen.

Om aftenen var det bal, som blev holdt på skift på de største gårde, hvor der var plads. Festen kunne vare flere dage og flytte fra sted til sted.

Ved ballet blev der serveret et måltid, der bestod af koldt bord, røget skinke og grønlangkål. Ud på natten trakteredes med kaffebord med rosinbrød og julekage³.

Gåseridning og andre skikke

Gåseridning var en anden leg, der blev brugt på Amager. En levende gås blev hængt op med hovedet nedad i et reb mellem to pæle, og ryttere skulle i farten forsøge af trække gåsens hoved af. Hovedet var smurt ind i sæbe, for at gøre det vanskeligere af få fat. Den rytter, der trak hovedet af, blev gåsekonge eller gåsegreve.

Man har også praktiseret en leg, der hed ”stikke til stråmanden”, hvor en rytter skulle løfte en pyntet figur op fra jorden med et spyd⁴.

Æggedans

På Amager dansede man også æggedans. På gulvet blev anbragt en dyng sand, hvori der blev sat et æg i en kop. Den dansende skulle med fødderne få ægget ud af koppen – og tilbage igen – uden at det blev slået i stykker.

Æggedansen har med sikkerhed været praktiseret i Nederlandene i 1500-tallet. Den skildre på maleren *Pieter Aertsens* maleri ”De eierdans” fra omkring 1551.

Formentlig er æggedansen gået af brug i 1800-tallet, for Dirch Jansen skriver, at den sidste i byen der mestrede den var Gerdt Bacher, der som en ældre mand i 1850 kunne danse den⁵.

Hvor kommer fastelavns-skikkene fra?

Fastelavnens skikke og traditioner kendes fra mange steder i Danmark og fra andre europæiske lande.

Katte har i mange dele af Europa været opfattet som et dyr, der varslede uheld og stod i ledtog med onde kræfter. At pine katte på forskellige måder for at komme af med ondskaben, har derfor været en udbredt tradition, der kendes fra Finland til middelhavslandene⁶.

---

² Meddelelse til Dansk Folkemindesamling af Jan Dirchsen, 1953.

³ Dirch Jansen: Fastelavn i Hollænderbyen. I: Aarbog udgivet af Historisk Samfund for Københavns Amt, 1925. Side 50.

⁴ Dirch Jansen: Fastelavn i Hollænderbyen. I: Amagemuseet : festskrift ved museets aabning den 14. juni 1922. Side 65-66.

⁵ Dirch Jansen: Fastelavn i Hollænderbyen. I: Aarbog udgivet af Historisk Samfund for Københavns Amt, 1925. Side 53.

⁶ J. S. Møller: Fester og højtider i gamle dage : skildringer fra Nordsjælland med forsøg på tydninger. Bind 2: Aarets fester. 1923. Side 158ff.

Det er fristende at knytte fastelavnen på Amager til de hollandske kolonister, der kom til øen i 1500-tallet, og måske har de haft nogle af skikkene med. F.eks. var æggedansen, der har været en særlig fastelavnsskik på Amager, ikke udbredt i Danmark, men kendes fra Nederlandene, hvor den dog var knyttet til påsken⁷.

Der findes ikke sikre kilder, der fortæller os, om de første hollændere i 1520'erne havde fastelavnen for en tradition, men deres nære efterkommere har praktiseret skikkene, som de er blevet kendt senere gennem tiden⁸.

Hvor gammel er fastelavnen på Amager?

De første optegnelser om fastelavnsskikke på Amager er fra 1600-tallet. *Arent Berntsen* omtaler nok som den første brugen af fastelavnsskikke på Amager i bogen "Danmarks og Norges frugtbare herlighed" (1610-1680).

Vitus Bering skriver om dem i "Obsidio Hafniensis", der udkom i 1676.

Holger Jacobæus omtaler i sin rejsebeskrivelse fra 1671 (kort) fastelavnsskikkene på Amager og gengiver de første afbildninger af amagerhollænderne der rider fastelavn.

Henrik Gerner skriver i 1670 i sin "Årstidernes gerninger", om fastelavnsskikkene på Amager:

*På Amager katten jages
af mælketønden ud
På samme sted og drages
ved gåsne katterud
Det hendes hoved koster
dog halsen er besmurt
med sæbe (askens moster)
det kommer hende surt*

[Katterud er en slags tovtrækning mellem to personer]

Mikkel Hansen Jernskæg skriver i sine vers i Amagerlands og indbygges korte beskrivelse i 1693 udførligt om fastelavnsskikkene. Men han fordømmer samtidig de barbariske måder, man behandler levende dyr på.

Heste og ryttere

Udsmykningen af hestene og rytternes påklædning er en vigtig del af traditionerne.

I 1800-tallet begyndte man at pynte hestene med særligt seletøj med påsyede konkylier (snekker). Denne tradition stammer formentlig fra gardarhusarregimentet, hvor man har brugt seletøj med huse fra en snegl, der lever i Det Indiske Ocean. Regimentet hentede soldater fra Ungarn, hvor de dekorerede seletøj blev brugt. Måske har gardarhusarnerne, da de i 1800-tallet ophørte med at bruge snekke-seletøjet, solgt ud af det, og noget er endt i Store Magleby, hvor sadelmager Jan Peter Bacher tog ideen op, og selv begyndte at fremstille det i 1920'erne⁹.

Hestens bidsel var svøbt med et bånd i den hollandske farver, rød, blå og hvid. Halen blev flettet og fletningerne sat op mod halens rod som en krone. Det symboliserede amagerens særlige tilhørsforhold til kongehuset. På hovedtøjet blev der anbragt en træstol udsmykket med kunstige blomster¹⁰.

⁷ Troels-Lund [hvor? Dagligliv i Danmark?] skriver at fastelavnstraditioner er kendt flere hundrede år før Christian den 2.'s tid.

⁸ Birte Hjorth: Lidt om fastelavnens historie i Store Magleby. Pjece (udateret). (Historisk Arkiv Dragør C920)

⁹ Svend Jans (?): Det særlige fastelavns-ridetøj. Manuskript i Historisk Arkiv Dragør (C920).

¹⁰ Palle Cranil: Fastelavnstraditioner før og nu. I: Kålbladet nr. 25 (2005). [Citerer Dirch Jansens beretning fra Hollandsminde].

Oprindeligt har rytterne sikkert redet i deres almindelige dragt, men med tiden har der udviklet sig en særlig skik om påklædningen til fastelavn. I Store Magleby bruger man til den sølvknappede vest en knækflip og hvid butterfly. Vestens farve angav mandens status: En rød vest til de gifte og sort for de ugifte. Bukserne var de sorte, såkaldte "susebukser" (dvs. udposede bukser) og til påklædningen hørte hvide strømper og skjorteærmer samt en høj, sort hat¹¹.

Hatten har et mønstret silkebånd, og tidligere markerede man med et aks i guld, at man var gift, mens de ugifte bar en sølvaks.

Til fastelavnen i Dragør brugtes en lignende påklædning, men i nyere tid har man gjort mere ud af vesten, som er udsmykket med blomstrede broderier.

Tønden og tøndestokken

Det har været en tradition, at tønderne blev malet i blå og røde farver og med et bånd i sølv med liljer af guld. Farverne er det hollandske fyrstehus *Oraniens* farver. Tidligere, hvor man red over flere mandage, markerede forskellige farver på tønden, om det var gifte eller ugifte, der red.

Også tøndestokkene (køllerne) har sine traditioner. Der er fremstillet af asketræ, men var tidligere i tjørn, som må have været det, man kunne skaffe lokalt. Historien fortæller, at drenge i dåbsgave fik en tjørnekæp, som til sin tid kunne drejes til en tøndestok¹².

Fastelavn som underholdning

Gennem tiden har fastelavnsridningen på Amager tiltrukket mange tilskuere fra København.

Amagerens fastelavnstraditioner blev i 1600-tallet ofte brugt som underholdning for hoffet. Amagerbønder optrådte iført dragter og der blev arrangeret fastelavnsfester, hvor de kongelige selv var iført bondedragter.

Da kong Frederik den 3.'s datter skulle forloves i 1663, blev amagerne inviteret med som underholdning til festen. I en beskrivelse af festlighederne hedder det: "Til om tirsdagen havde hollænderne paa Amager faaet befaling til paa slotspladsen af lege deres sædvanlige fastelavnsløjer (...) De kom da i optog til hest, med faner, forke og stænger. De red og stak til en mellem to stager hængende tønde, i hvilke to levende katte vare spærrede inde. Al denne morskab blev betragtet oppe fra det kongelige slot til henimod aften."¹³

De kongelige tog også gerne til Store Magleby og deltog i løjerne. Den engelske diplomat, Robert Molesworth, beskrev i 1694 hvordan hele hoffet klædt i hollandske bondedragter drog ud til byen, for at agere bønder. De dansede til sækkepipemusik og spiste bondekost med træskeer¹⁴.

Kong Christian den 7. overværede [flere gange?] fastelavnsridningen. I en beretning hedder det, at kongen var imponeret over, at en karl, der faldt af hesten, kunne løbe den op og springe på den igen i farten. Det mente han ikke, at hans egne husarer kunne gøre¹⁵.

Efter kongens besøg blev 24 amagerfamilier inviteret til at optræde med lege og danse på Københavns Slot. På vejen tog de en torvekone med, som fik lov at deltage i ballet på slottet¹⁶.

---

¹¹ P. W.: Fastelavn på Amager før og nu. I: Dragør Nyt 11.2.1972.

¹² Palle Craniil: Fastelavnstraditioner før og nu. I: Kålbladet nr. 25 (2005).

¹³ Chr. Bruun: Kurfyrstinde Sibylla og kurprins Johan af Sachsens rejse til Danmark 1663. I: Danske samlinger for historie, topografi- personal- og litteraturhistorie. 1872-73. Side 145.

¹⁴ Beretningen er gengivet i Mogens Lebech: Til fastelavn hos kongens amagere. I: Ude og hjemme 7.3.1943.

¹⁵ Dagens Nyheder 9.2.1871, hvor historien citeres efter et "opbevaret dokument hos en af de rige jordrotter på Amager". (Historisk Arkiv Dragør C920).

¹⁶ Dirch Jansen: Fastelavn i Hollænderbyen. I: Amagermuseet : festskrift ved museets aabning den 14. juni 1922. Side 68.

En del bønder fra de "danske" byer på Amager fulgte med til slottet, men de fik kun lov at være i ridehuset, mens hollænderbønderne kom helt ind i riddersalen. Danskebønderne protesterede efterfølgende, og hævdede at de var indgiftet i de hollandske familier og derfor havde lige så stor ret til at være blandt de fineste gæster¹⁷.

Kong Christian den 10. var en hyppig gæst til fastelavnen i Store Magleby, som han overværede ti gange. Hver gang medbragte han et sølvbæger, som gave til tøndekongen¹⁸. I haven til Møllegade 11 ("Frids gård") var der en forhøjning, hvorfra Christian den 10. overværede tøndeslagningen.

Sidste gang, der var kongeligt besøg i Store Magleby på fastelavnsmandag, var i 1940. På grund af streng frost, var der ikke mange tilskuere, og kongen kom for tidligt, så rytterne måtte hentes. Kongen sagde, at han var en hårdfør mand, og godt kunne vente. Efter tøndeslagningen hilste kongen efter traditionen på tøndekongen på Skrivergården¹⁹.

Fastelavnen bliver forbudt

I 1733 fik den pietistisk indstillede præst i Store Magleby, *Mathias Hviid*, indført et forbud mod fastelavn. Han vendte sig i en prædiken mod den bestialske måde, som dyrene blev behandlet på i fastelavnsstikkene.

Præstens forbud blev dog kun overholdt i en kortere årrække.

Brugen af levende dyr ophører formentlig i begyndelsen af 1800-tallet. I stedet går man over til at komme en udstoppet kat i tønden.

Også æggedansen forsvinder omkring dette tidspunkt. I løbet af 1800-tallet får fastelavnsridningen den form, man kender i dag.

Fastelavn i Dragør

Selv om fastelavnsridningen af mange opfattes som en Store Magleby-tradition, har den også eksisteret i Dragør. En væsentlig forskel er dog, at man i Dragør har holdt tøndeslagningen om søndagen. Og i nyere tid har både kvinder og mænd reddet til fastelavn i Dragør, hvor det i Store Magleby stadig er forbeholdt mænd.

Tøndeslagningen foregik i Dragør formentlig i begyndelsen på Havnepladsen, men flyttede senere til Vestgrønningen.

Det vides ikke, hvornår man er begyndt at holde fastelavn i Dragør, men allerede i 1700-tallet fortæller flere kilder om, at der holdes fastelavn også i Dragør. I *Gert Pietersens Skrivners navigationsbog* fra omkring 1772 står der, at "folk [i Dragør] var forvildede ud ad vin og punch, og vi svirrede tykt begge fastelavnsmandage".

Først omkring 1890 har vi mere udførlige beretninger om fastelavn i Dragør. Dragørerne finder deres egen måde at fejre fastelavn på, som på mange måder er anderledes end Store Maglebys. Det er ofte foregået som en maskerade med et optog med udklædte i pyntede vogne.

Én af de tidlige beretninger lyder: "Onsdagen var i Dragør ugens store clou. På havnepladsen prangede fra om formiddagen en nydelig tønne med motto: "Hold dig på måtten". Kl. 3 samledes optøget og drog rundt om byen med musik. Det er synd at sige, at det bestod af store og skuffende variationer fra de tidligere års præstationer. Foruden nogle maskederede ryttere, bl.a. ungmøer i høstdragt, var der en lille familie, som var særdeles godt kørende og skulle i skoven, skønt det sneede dygtigt. En sigøjnerfamilie, hvis mindste medlemmer var temmelig udviklede, trods moderens vældige bryster, kørte på en gumpekærre og vandt det største bifald. Folk strømmede til havnen, hvor

¹⁷ Dirch Jansen: Fastelavn i Hollænderbyen. I: Aarbog udgivet af Historisk Samfund for Københavns Amt, 1925. Side 54-56.

¹⁸ Birte Hjorth: Lidt om fastelavnens historie i Store Magleby. Pjece (udateret). (Historisk Arkiv Dragør C920).

¹⁹ Mogens Lebech: Til fastelavn hos kongens amagere. I: Ude og hjemme 7.3.1943.

optoget slog mod tøndens slag i slag til sidste stav. Sangforeningen havde bal om aftenen, hvori de maskerede deltog som medlemmer.”

Fastelavn i Dragør fik mere karakter af en folke- eller byfest. Til fastelavn i 1914 spillede negerkvartetten ”Den nye musikforening” og deltagerne var i østerlandske kostumer og medbragte elefanter og kameler. Gøgleriet trak mange tilskuere – ikke mindst københavnere – til.

Flere af byens foreninger og mange private holdt deres egne fastelavnsfester. Thorvald Schellers skriver i sine erindringer bl.a.:

”Pludselig var det fastelavn, med al dens løjer og de mange tøndeslagninger, både i Skipper- og Borgerforeningen samt 5-6 private hos skolekammerater – navnlig de, vores forældre plejede omgang med eller de, som var med i samme klub, kort- eller syforening alt efter deres køn.

Både hos Skipperforeningen på Strandhotellet og hos Dragør Borgerforening var der samtidig maskerade. De flotteste dragter og de morsomste fik præmier. Fastelavnstønderne var fyldt med sydfrugter og slik, så man måtte være vågen i den lange kø, hvor vi stod med fastelavnskøllerne, når der blev slået hul og herlighederne løb ud på gulvet.

Tøndeslagning hos vore venner og veninder var knapt så støjende. Her var kun inviteret 10-12 børn af begge køn. Under kampen med den flot malede tønne, styrede husfaderen både tøndens slingren på tøjsnoren med sin spadserestok, og børnekøen, således at ingen kunne snyde sig til ekstra slag. Festens afslutning foregik i husets varme, hvor der trakteredes med frugtsaft-punch med ”ævleskiver”. Både i foreningerne og hos private sang vi på egen melodi de gode, gamle fastelavnssange og råbte de traditionelle leve- og hurraråb for værtsparret.”

I 1930’erne var det fiskeriforeningen, der holdt den store, fælles fastelavnsfest, så derfor foregik tøndeslagningen i både. En beretning lyder:

”En halv snes både, hver bemanded med fire til fem unge mennesker med tykke knipler i hånden, skød frem gennem vandet. Nu var de unge Dragør-fiskere i deres rette element. Før på landjorden var de parodiske i deres dragter, nu så de storartede ud. Flåden var et vikingskib med dragehoved foran og skjolde på siden, dertil bemanded med unge vikinger i sækkelærred og med hævede køller. Men der var også både udsmykket med grønne grene og brogede guirlander. En af dem havde sort flag i stævnen og dystre pirater med bøsser på dækket.”

I perioder blev der ikke holdt store, fælles fastelavnsfester i Dragør. Til gengæld blev alle sejl sat til, for at stable store fester på benene i 1950’erne og 1960’erne.

I 1952 skriver lokalavisen, at nu vil fastelavnsfestlighederne efter en række års stilstand, genopstå i Dragør. ”Fordum var Dragør målet for titusinder af københavnernes fastelavnstur, hvor man på Vestgrønningen morede sig over deltagerne i en lang række muntre og festligt smykkede vogne, hvorfra man slog katten af tøndens.

En anden avis skriver (ligeledes 1952), at ”På store fladvogne vil bl.a. olietårnet fra Tønder og en veritabel ”Flying Enterprise” med kaptajn Carlsen på kommandobroen. En ”Klods-Hans” ridende på en gedebuk og med en krage i hånden vil være foran en vogn med H. C. Andersens eventyr.

I 1954 refererede avisen ”Socialdemokraten”, hvordan der blev holdt fastelavn i Dragør:

”På slaget 16 indledes attentatet mod tøndens, der i en galge er ophængt over vejbanen på Vestgrønningen, og nu begynder den alvorlige del af dagen. I susende galop jager rytterne mod tøndens, som i farten skal rammes præcist. (...) På mindre end en halv time er den sidste stav faldet til jorden. Rytter og hest laurbærkranses, mens tilskuerne jubler. Man halser mod Amagerbusserne eller mod restauranter og hoteller, hvor dampende varm ”bommekaffe” med højt brød” glider ned. Rytterne stalter op, vognene køres hjem og senere trædes dansen i lystighed til den lyse morgen. Jo vist forstår man at feste i Dragør, men bag løjerne ligger en undertone af alvor, idet arrangørerne gennem salg af et lille festtegn søger at skaffe penge til et eller andet velgørende formål. Ved sidste års fastelavnsfest gik de indsamlede

penge til Hollandshjælpen og for festen i morgen er formålet Dragør Borgerforenings alderdomshjem og samme forenings læringlekasse.”²⁰

Dragør-fastelavnen relanceres

I Dragør var det forskellige foreninger, der arrangerede tøndeslagningen. Oprindeligt var det formentlig Dragør Musikforening og foreningen Enigheden der stod bag arrangementet, og senere Dragør Fiskeriforening og Dragør Boldklub. Boldklubben var initiativtaget i 1920'erne, hvor der åbenbart i nogle år havde været en pause i fastelavnsfesterne i Dragør. I perioden 1952-1956 var Strandjagtforeningen arrangør.

Fra 1956 til 1965 var der en pause i tøndeslagningen i Dragør, men i 1965 genoplivede Lions Club traditionen og tog fat på ny. Det skete først og fremmest for at kunne samle penge ind til velgørende formål²¹.

Tøndeslagningen foregik nu på Vestgrønningen, men på grund af den stigende trafik af biler til sverigesfærgerne, forlange politiet i 1970, at arrangementet blev flyttet til Engvej. Det var starten på dannelsen af en ny forening, "Fastelavsforeningen af 1970", som fremover arrangerede tøndeslagningen.

Den nye forening tog det modige skridt at gøre fastelavnsridningen til en sport for begge køn. I 1972 noterede Amagerbladet lidt sarkastisk, at man i Dragør "har kapituleret" ved at have piger med ved tøndeslagningen, mens Store Magleby, Tømmerup og Ullerup "holder stand"²².

Til gengæld blev fastelavnsridningen mere i tråd med skikkene i Store Magleby. Man gik væk fra de store optog med pyntede vogne.

Børnenes fastelavn

I dag er fastelavn og tøndeslagning især en fest for børnene, men tidligere var det nok mest forbeholdt de voksne. I Dragør er der dog flere beretninger om fastelavnsfester for børn. Mange børn blev inviteret med til deres kammeraters tøndeslagning, så i fastelavnsugerne var byens gader fyldt med børn, der i deres stiveste puds var på vej fra den ene fastelavnsfest til den næste. Undervejs buldrede de med tøndestokkene på låger og plankeværker.

Børnene havde deres egen fastelavnssang, der lød:

*Fastelavn har vi nu
boller må vi smage
og en potte slå itu
som vi har tilbage
Pigen sætter potten hen
se, hvor drengen slår til den
boller gerne gives, boller gerne tages*

*Her kommer amag'ren med sin stok
han kan tøndens ramme
Katten ud af tøndens sprang
for at få en skramme
Se nu er det fastelavn
Boller gives til vort gavn
Boller gerne gives, boller gerne tages*

---

²⁰ Socialdemokraten 27.2.1954.

²¹ Berlingske Tidende 27.2.1965.

²² Amagerbladet, ???.1972.

Med "boller" mentes ikke bagværk, men puncheboller. Børnene kunne godt få del i den rom- eller rødvinspunch, der blev serveret, og det skete, at drenge, der havde mange kammerater de skulle besøge, ikke var helt ædru, når de omsider gik i seng.

I slutningen af 1800-tallet holdt de unge i Dragør fastelavnsbal. Det kunne være adskillige dage og blev indledt med tøndeslagning for drengene. Ballet blev i mange år holdt hos Lars Olsen i Strandstræde 20. De lidt ældre holdt bal hos købmand Schmidt på hjørnet af Strandlinen.

Børnene dannede "danselag" og dansen kunne foregå flere nætter i træk. Det gjaldt om at finde sig en pige at danse med, og drengene måtte derfor driste sig til at spørge en piges forældre, om han måtte være hendes kavalier.

Til fastelavnsfesterne medbragte drengene penge til musikanterne og brænde til kakkelovnen. Pigerne havde til gengæld punch med.

Man holdt fastelavn flere dage i træk og de unge mennesker blev tit så berusede, at de forsømte skolen næste dag. I 1851 skrev en lærer, at den 6. marts udeblev "19 drenge formedelst dands natten i forvejen"²³.

---

²³ Steffen Linvald: Dragør. 1960. Side 42.